దృష్ట

కస్తూరి మురళీ కృష్ణ

ఒక్కమాట

దక్షిణ భారతం పైకి దండెత్తి వచ్చిన మొదటి ముస్లిం సేనాని మాలిక్ కాఫర్.

అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఢిల్లీ పాలకుడిగా ఉన్న సమయంలో మాలిక్ కాఫర్ మలబారు తీరం వరకూ చొచ్చుకు వచ్చాడు. మధురపై దాడి చేశాడు. శ్రీరంగంలో మారణహోమం సృష్టించాడు. చిదంబర ఆలయాన్ని పునాదులతో సహా పెకిలించి వేశాడు. బోలెడంత సంపదను ఏనుగులపై మోసుకుని ఢిల్లీ తీసుకు వెళ్ళాడు. ఆ దండయాత్ర ఈ కథకు ఆధారం. మాలిక్ కాఫర్ దండయాత్ర వల్ల భారతీయ సమాజంలో జరిగిన అల్లకల్లోలాన్ని, భారతీయ మనస్తత్వం పై కలిగిన గాయాల ప్రభావాన్ని వర్ణించటం ఈ రచన ప్రధానోద్దేశ్యం. మనకు సాధారణ చరిత్ర పుస్తకాలలో, కనబడని ఘోరమైన చేదు నిజాలు, మనల్ని మనం మరిచిపోతున్న తరుణంలో, మన పూర్వీకులు ఎన్ని దారుణమైన మారణకాండలను అనుభవిస్తూ కూడా ధర్మాన్ని పదిలంగా కాపాడాలో, ప్రజలకు తెలియ చెప్పాలన్న ఆశయంతో ఈ రచన సాగుతుంది. చరిత్రలో జరిగిన గాయాలను తిరిగి తోడటం కాదిది. మానని గాయాల స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోవటం ద్వారా వాటి చికిత్సకు ఉపక్రమించుటంతో పాటు, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి గాయాలు కాకుండా జాగ్రత్తలు పడేందుకు దేశ ప్రజలను ఉద్యుక్తులను చేయటం ఈ రచన లక్ష్యం. అనేక చారిత్రక ఆధారాలు, చారిత్రక పాత్రలు, కాల్పనిక పాత్రలలో కలగలిపి సాగించిన రచన ఇది.

మురళీకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆ సైనికుడు కదిలాడు. **వెళుతూ వెళుతూ** కాపలాగా ఉన్న సైనికుడితో ఏదో మాట్లాడటం ఆరంభించాడు.

గంగాధర శర్మకు అదే సరైన సమయం అనిపించింది. చీకట్లో పిల్లిలా పాకుతూ ఆ ఇద్దరు తురక సైనికులకు దూరంగా వెళ్ళాడు.

ఇప్పుడు గంగాధర శర్మకు ఎదురుగా ఓ పెద్ద ఇల్లు ఉంది. అదంతా కాలిపోయి ఉంది. కానీ వేగంగా పరుగెత్తితే తానున్న స్థలం నుంచి ఇంటి కాలిన గోడల చాటుకు త్వరగా చేరవచ్చు.

ఊపిరి గట్టిగా పీల్చుకున్నాడు. దేవుడిని తలచుకున్నాడు. వేగంగా పరుగెత్తాడు.

●●●

సైనికుడితో మాట్లాడుతున్న తురుష్కుడికి ఎవరో, ఏదో కదిలినట్టు అనిపించింది. వెంటనే వెనుతిరిగాడు.

ఎవరూ కనిపించలేదు. కానీ అతడికి ఏదో అనుమానం వచ్చింది. కత్తితీసి పట్టుకుని, కదలిక కనిపించిన వైపు అడుగులు వేశాడు. అతడితో ఉన్న సైనికుడు కూడా అనుసరించాడు.

●●●

గంగాధర శర్మ గుండెలు దడదడలాడుతున్నాయి. కానీ నిలిచే తీరిక లేదు. తురుష్కుల దృష్టి తనవైపు మళ్ళిందని గ్రహించాడు. తాను అక్కడ ఎక్కువసేపు ఉండటం ప్రమాదకరం అని అర్ధమయింది.

గోడవెనక చీకటి మూల నక్కాడు. అంతలో అతడి దృష్టి ఆ ఒకప్పటి పెద్ద ఇంటి శిధిలాల నడుమ కనిపిస్తున్న శవాలపై పడింది.

ఎవరో కుటుంబంలోని వ్యక్తులు సజీవ దహనమైనట్టున్నారు. అంతా బూడిద అయిపోయారు. ఎముకలు కనిపిస్తున్నాయి. కానీ ఎముకలు, బూడిద కుప్పల్లోంచి గాజులు, మట్టెలు కనిపిస్తున్నాయి.

గంగాధర శర్మ గుండెలో ఎవరో శూలం గుచ్చినట్టయింది.

అది ఎవరి ఇల్లో గుర్తు తెచ్చుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. కానీ ఊరు కొన్ని గంటలలో గుర్తుపట్టలేనంతగా మారిపోయింది. ఇళ్ళన్నీ కాలిబూడిదలయ్యాయి. రాళ్ళతో కట్టిన ఇళ్ళు నల్లగా మిగిలాయి.

ఊళ్ళోని గుళ్ళు ఊళ్ళో దారులు గుర్తు పట్టటానికి వీలుగా ఉండేవి. ఇప్పుడవి కనబడటం లేదు. దాంతో ఆ చీకట్లో తాను ఏవైపున ఉన్నాడో, ఎక్కడ ఉన్నాడో తెలుసుకోవటం కష్టంగా ఉంది. దానికి తోడు, క్షణక్షణానికి తురుష్కులు దగ్గరవుతున్నారు.

గంగాధర శర్మ మనస్సులో చిత్రవిచిత్రమైన సంచలనాలు కలుగుతున్నాయి.

ఒక వైపు తన ఊరు, తన స్నేహితులు, తన బంధువులు, తన సహచరులు, అందరూ ఏమైపోయారో నన్న బాధ తొలిచేస్తోంది. ఎవరెవరు ఏయే చిత్రహింసలు అనుభవించారో, ఎంత ఘోరమైన నరకాన్ని చవిచూశారో అన్న ఆవేదన బాధిస్తోంది. మరోవైపు తనవారు ఏమైపోయారో అన్న ఆలోచన నిలవనీయటం లేదు. ఇంకోవైపు, ఇదంతా ఏమిటి? అన్న ఆలోచన నిశ్చలంగా ఉండనీయటం లేదు.

ఎందుకోసం ఈ అత్యాచారం? ఎందుకోసం ఈ మారణ కాండ?

తాము ప్రశాంతంగా తమ జీవితం గడుపుతున్నారు. ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. ఎవరి జీవితాలలోనూ అనవసరంగా జోక్యం చేసుకోవటం లేదు. మరి, వీరెవరు, తమని వెతుక్కుంటూ వచ్చి తమ జీవితాలను అల్లకల్లోలం చేస్తున్నారు?

వీరెవరు తమ గ్రామాలను దోచుకుని వెతుక్కుంటూ వచ్చి తమ జీవితాలను అల్లకల్లోలం చేస్తున్నారు?

వీరెవరు తమ గ్రామాలను దోచుకుని, తమ ప్రాణాలను హరిస్తున్నారు?

ఎందుకని వీరికి తమపైన ఇంత ద్వేషం?

ఎంత ద్వేషమంటే, తామెవరో పరిచయం లేకున్నా, తమ గురించి సరిగ్గా తెలుసుకోకుండా, తమని సంహరించేంత ద్వేషం ఎందుకని?

గంగాధర శర్మకు నీడలలో దాక్కోవాలని లేదు. ఎదురు నిలిచి వారితో పోరాడాలనిలేదు.

వాళ్ళతో పరిచయం చేసుకోవాలని ఉంది. వాళ్ళ ఆలోచనలు గ్రహించాలని ఉంది. వాళ్ళ మనస్తత్వం తెలుసుకోవాలని ఉంది. వాళ్ళ ఆలోచనలు గ్రహించాలని ఉంది. వాళ్ళ మనస్తత్వం తెలుసుకోవాలని ఉంది. వాళ్ళ పాండిత్యాన్ని పరీక్షించాలని ఉంది. వారి నుంచి తానేమైన విషయాలు గ్రహించగలడేమో చూడాలని ఉంది. వారి వల్ల తాను తన గురించి, ప్రపంచం గురించి, భగవంతుడి గురించి ఏమైనా కొత్త విషయాలు సంగ్రహించగలడో చూడాలని ఉంది.

కానీ..

వాళ్ళిద్దరూ కత్తులు సిద్ధంగా పట్టుకుని గోడలలో వెలుతురు పడేవైపు నిలిచి, చీకట్లోకి చూస్తున్నారు.

వాళ్ళ కళ్ళల్లో కనబడే క్రౌర్యం, ముఖాలలో కనబడే ఉద్విగ్నతలు గంగాధరశర్మ మరింతగా చీకట్లో నక్కేట్టు చేశాయి.

'బద్మాషో మాన్తే నహీ' అన్నాడొక సైనికుడు మరొకడితో.

'కైసేమాన్తే' యే కాఫిర్ మర్తే లేకిక నహీ మాన్తే' అన్నాడింకొకడు.

వాళ్ళే మనుకుంటున్నాడో గంగాధర శర్మకు అర్ధం కాలేదు. కానీ తాను ఎదురుపడితే మాత్రం వాళ్ళు మాట్లాడారన్నది స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

వాళ్ళు కాస్సేపు అలాగే నిలబడ్డారు.

ఇంతలో దూరం నుంచి మరో సైనికుడు పిలిచాడు 'క్యాహువా?' అంటూ. 'కుఛ్ నహీ' అన్నాడు వాళ్ళల్లో ఒకడు.

వాళ్ళ మాటలు వింటుంటే గంగాధర శర్మకు ఓ విషయం తెలుస్తోంది. అంతకు ముందు ఓ రోజు గురువుగారు గంగాధర శర్మతో ఈ విషయం చెప్పారు.

'ప్రస్తుతం దేశం అల్లకల్లోలంలో ఉంది. పరాయిదేశాలవారు తమ పరయిభాషను ప్రాధాన్యం లభిస్తోంది. ఇందువల్ల భాషలు సుసంపన్నమవుతాయో, కలుషితమవుతాయో, ఎదురు నిలిచి పోరాడి తమ అస్థిత్వాన్ని, పవిత్రతను కాపాడుకుంటాయో, ఏ భాష నిలుస్తుందో, ఏది అదృశ్యమవుతుందో, ఏ కొత్త భాష పుట్టుకొస్తుందో ఏదీ తెలియటం లేదు. ఇది భాషకే కాదు సంస్కృతికీ, సాంప్రదాయాలకూ వర్తిస్తుంది'

వీళ్ళ మాటలు వింటూంటే ఏదో కొత్త భాష పుట్టుకొచ్చినట్టు అనిపిస్తోంది గంగాధర శర్మకు.

మనుషులు మాట్లాడే భాషలలోనే మార్పులు వస్తూంటే, ఇక జీవిన విధానంలో మార్పులు రావటంలో ఆశ్చర్యమేముంది?

అంతలో గంగాధర శర్మకు గుర్తుకు వచ్చింది. తాను ఆరోజు సంధ్య వార్చలేదని. ప్రాణాలు ప్రమాదంలో ఉన్నవాడు. ఏ విషయం పట్టించుకుంటాడు? దేన్నని పట్టించుకుంటాడు? మతేకాదు, తాను అశుద్ధం లోంచి పాక్కుంటూ వచ్చాడు. శవాల బూడిదలో నక్కాడు. కానీ స్నానం మాట తలపెట్టటం లేదు. శుచి, శుభ్రత గురించి ఆలోచించటంలేదు. కొన్ని గంటలలో తనలోనే ఇంత మార్పు వస్తే, కొన్ని వందల ఏళ్ళలో సమాజంలో ఇంకెంత మార్పు వస్తుంది? ఎలాంటి మార్పు వస్తుంది?

ఎవరు అర్ధం చేసుకుంటారు? ఎవరు ఈ మార్పులోని మంచిని స్వీకరించి, చెడును నిర్జించి సమాజానికి దిశను చూపిస్తారు?

వాళ్ళు కాస్సేపు చీకట్లోకి చూసి వెళ్ళిపోయారు.

వాళ్ళు వెళ్ళిన చాలా సేపటివరకూ గంగాధర శర్మ కదలలేదు.

ఇప్పుడతనిలో ఏదో నిర్లిప్తత, ఏదో వైరాగ్యం నిండుతున్నాయి. అతనికే అర్ధంకాని నిరాశ దట్టమైన పొగలా అతని హృదయంలో నిండుతోంది.

ఇలాంటి పరిస్థితులలో వ్యక్తులకు మార్గదర్శనం చేయాల్సిన భాధ్యత కళాకారులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కళాకారులు తమ కళాస్వజాన ద్వారా ప్రతిభావంతంగా ప్రజలకు విషయాలు వివరించవచ్చు. నిజానిజాలు బోధించవచ్చు. సమాజాన్ని ప్రభావితం చేయవచ్చు. కానీ మొత్తం వ్యవస్థకే విభిన్నమై, దాడికి గురవుతున్నప్పుడు కళాకారులు తమ భాధ్యతను ఎలా నిర్వహిస్తారు? వారి జీవితమే ప్రశ్నార్ధకమైనప్పుడు సమాజం గురించి ఎలా ఆలోచిస్తారు? బాధ్యతలను ఎలా నిర్వహిస్తారు? కర్తవ్యం ఎవరికి గుర్తుంటుంది? కర్తవ్యం, బాధ్యతకర్తవ్యం, బాధ్యత అన్న పదాలు గుర్తుకురాగానే గంగాధర శర్మ విస్మృతిలో పడిన కర్తవ్యం, బాధ్యతలు గుర్తుకు వచ్చాయి.

తమ వంశంలోని వారెవరైనా శ్రీవైష్ణవాన్ని విజయవంతంగా ఖండించాలన్న నియమం ఉంది. ఆ బాధ్యత తనదేనని అమ్మ చాలా మార్లు తనతో అంది. ఇప్పుడు ఇలాంటి పరిస్థితులలో తాను తన పూర్వీకుల మాటను ఎలా నిలుపుతాడు? తానున్న స్థలంలోంచి జరిగి, ముందుకు తొలిగి చూశాడు గంగాధర శర్మ.

అంతా నిశ్శబ్ధంగా ఉంది. నిర్మానుష్యంగా ఉంది. సైనికులు కూడా కాపలా తిరగటం మానేసినట్టున్నారు.

గంగాధర శర్మకు వెనక్కి వెళ్ళిపోవాలని ఉంది. ముందుకు వెళ్ళాలని ఉంది. తన ఇంటిని చూడాలని ఉంది. ఇంట్లో ఉన్న తన గ్రంధాల పరిస్థితి ఎలా ఉందో చూడాలని ఉంది. వీలయితే వాటిని తీసుకుని సురక్షిత ప్రాంతానికి వెళ్ళి దాచాలని ఉంది. మనిషి ప్రాణాల విలువ తెలియని వారికి ప్రాచీన గ్రంధాల ప్రాధాన్యం తెలుస్తుందా? నెమ్మదిగా గోడల చాటును వదిలి బయటకు వచ్చాడు గంగాధర శర్మ.

ఇంకా కొన్ని ఇళ్ళల్లో నిప్పుమండుతూనే ఉంది.

తురుష్కుల దాడికి ముందే ఊరంతా ఖాళీ అయిపోవటంతో ప్రాణనష్టం పెద్దగా లేదు అనుకున్నాడు గంగాధర శర్మ.

కానీ ఈ తురుష్క తండా ఎంత కాలం తమ గ్రామంలో తిష్టవేసుకుంటుందో తెలియదు. తెల్లారే వెళ్ళిపోతే సమస్యే లేదు. కానీ వీళ్ళు ఇక్కడే ఉంటే?

ఆ ఆలోచన గంగాధర శర్మకు రుచించలేదు. అయితే వీళ్ళు ఇప్పటికే ఊళ్ళో వాళ్ళు పారిపోయి, ఎక్కడో తలదాచుకున్నారని గ్రహించి ఉంటారు. అందుకని, ఎంతకాలం దాక్కుంటారో చూద్దామని ఎదురు చూస్తే?

భవిష్యత్తు ఎప్పుడూ ఇంత అగమ్యగోచంగా లేదు. ఏం జరుగుతుందో, ఏమౌతుందో ఏమీ తెలియని భయంకరమైన పరిస్థితి ఇది.

చీకటి చాటున నక్కి ఊళ్ళోకి వెళుతున్న గంగాధర శర్మకి దూరంగా వెలుతురు కనిపించింది పరీక్షగా చూశాడు.

ఊరిని తగలబెట్టిన తురుష్కులు ఊరి మైదానంలో గూడారాలు వేసుకున్నారు. నాటి చుట్టూ సైనికులు కాపలాగా ఉన్నారు.

గంగాధర శర్మను అంత బాధలోనూ నవ్వు వచ్చింది.

శుభ్రంగా ఉన్న ఇళ్ళను తగులబెట్టి, వీళ్ళు గుడారాలలో ఉంటున్నారు.

ఇంతలో మరో ఆలోచన వచ్చింది.

వీళ్ళు వంద సంఖ్యలో ఉన్నారు.

ఒకే ఇంట్లో ఉండటం కుదరదు. వేర్వేరు ఇళ్ళల్లో ఉంటే రక్షణ సమస్య అవుతుంది. కాబట్టి ఇలా అందరూ ఆరుబయట ఒకే దగ్గర ఉండటం మంచిది.

ఆలోచిస్తూ, నడుస్తున్న గంగాధర శర్మ కంట్లో నీళ్ళు ఉబికాయి.

అతడికి ఊహ తెలిసినప్పటి నుంచీ అదే ఇల్లు. ఆ ఇంటిలో అనేక స్మృతులు ముడిపడి ఉన్నాయి.

ఇప్పుడు ఆ ఇల్లు ముక్కలు ముక్కలయి ఉంది. కాలి మొండి గోడలతో నిలిచి ఉంది. బహుశా, ఇళ్ళల్లో ధనం ఎక్కడో దాచి ఉంటారన్న ఆలోచనతో కాబోలు, తురుష్కులు ఇళ్ళను తవ్వి మూలమూలలా వెతుకుతున్నారు. ఆపై నిప్పుపెడుతున్నారు. గంగాధర శర్మకు తాను వచ్చి తప్పు చేశాడనిపించింది.

తానిది చూడకపోయి ఉంటే, తన జ్ఞాపకాలతో ఇల్లు గత వైభవంతో, అందంగా నిలిచి ఉండేది.

ఇపుడు ఎంత ప్రయత్నించినా కాలిన గోడలు, కూలిన ఇల్లు తప్ప మరొకటి గుర్తుకు రావటం లేదు.

అతి అయిష్టంగా ఇంట్లో అడుగుపెట్టాడు గంగాధరశర్మ.

ప్రాచీన గ్రంథాలలో ఏనుగులు తొక్కిన తోటలు వర్ణనలు చదివాడు. ఇల్లు చూస్తుంటే ఆ వర్ణనలు గుర్తుకు వస్తున్నాయి.

విలువైన వస్తువులన్నీ ఎత్తుకుపోయారు.

దైవ విగ్రహాలను, ముక్కలు చేశారు. పూజా ద్రవ్యాలను మట్టిపాలు చేశారు.

ఇంట్లో ఉన్న మత గుర్తులన్నిటినీ చెరిపివేశారు.

ఓ మూల మిగిలిన వస్తువులన్నీ కుప్ప పోశారు. బహుశా వాటిని నిప్పుల పాలు చేయాలనుకుని ఉంటారు కానీ వేరే ఏదో వారి దృష్టిని మళ్ళించి ఉంటుంది.

ఆత్రంగా ఆ వస్తువుల గుట్టవైపు వెళ్ళాడు గంగాధర శర్మ.

వాటిని ఒకటొకటే తొలగించి చూడసాగాడు.

చల్లటి గాలి వీచింది.

ఏదో కాలికి తగిలినట్టయింది.

కంగారుగా కాలు విదిలించి చూశాడు.

వెంటనే వంగి, కాలికి తగిలిన దాన్ని చూశాడు.

దాన్ని చూస్తూనే గంగాధర శర్మ కంటనీరు పొంగింది. అక్కడే కూచుని బోరుమని ఏడవాలనిపించింది.

గురువుగారు తనకు ఇచ్చిన అరుదైన గ్రంథంలోని పత్రం అది. విక్రమాదిత్యుడి కాలానికి చెందిన కావ్యం అది.

మౌఖికంగా ప్రచార అవుతూ వచ్చి కావ్యం, మరుగున పడకూడదని ప్రతులు తయారు చేశారు. అన్ని ప్రతులు నాశనమైపోగా ఇదొక్కటి గురువుగారి దగ్గరకు వచ్చింది. దానికి నకలు తయారు చేయమని గంగాధర శర్మకు ఇచ్చారు గురువుగారు. ఇప్పుడది బూడిద అయింది.

శాశ్వతంగా ఆ కావ్యం అదృశ్యమైపోయింది. దాన్లో పొందుపరచి ఉన్న అనేక అద్భుతమైన విషయాలు శాశ్వతంగా తమకు దూరమైపోయాయి.

తనకు దొరికిన పత్రం కూడా సగం కాలి ఉంది.

దానిలోని అక్షరాలను చదవాలని ప్రయత్నించాడు గంగాధర శర్మ.

'ప్రాణ రహస్యాన్ని తెలుసుకున్నాను. ప్రాణులకు తెలుపుతున్నాను.' అంతే ఉంది ఆ పత్రంలో. మిగతా అంతా బూడిద అయిపోయింది.

'ప్రాణ రహస్యం తెలుపుతాడట'

ఆ బూడిదలో వెతికి, బూడిదను పత్రాలుగా మార్చి, ఆ కావ్యాన్ని తిరిగి రచించాలన్నంత ఆవేశం కలుగుతోంది గంగాధరశర్మకు.

ఎలా తెలుస్తుంది భవిష్యత్తు తరాలకు నందివర్ధనుడనే పండితుడి గురించి? ఆయన కనుగొన్న అత్యద్భుతమైన విషయాల గురించి ఎవరికి తెలుస్తుంది?

తరతరాలుగా ధనాన్ని మించిన విలువైన ఆస్తిగా ఒకరి నుంచి మరొకరికి అందుతన్న విజ్ఞానం ఇక్కడితో అంతమైపోయింది.

ఈ జాతి ఎంతగా కోల్పోతోందో ఇలాంటి అద్భుతమైన విజ్ఞానాన్ని? ఇలాంటి విజ్ఞానాల్ని కోల్పోయి తాము ప్రపంచం ముందు మూర్ఖులా నిలుస్తారా? విజ్ఞాన శూన్యులలా నిలుస్తారా?

తమ విజ్ఞానం కరువైపోగా, పరాయి వారిని తమకన్నా విజ్ఞానవంతులుగా భావించి, వారే విజ్ఞానవంతులని పరిగణించి, వారి విజ్ఞానమే విజ్ఞానంగా భావించే ఘోరమైన, భయంకరమైన అజ్ఞానాంధకారంలోకి దిగజారతారా?

తమని తాము మరచిపోయి భౌతికంగా మానసికంగా దోపిడీదార్లకు బానిసలై పోతారా?

ఎలుగెత్తి పొర్లి పొర్లి ఏడవాలని ఉంది గంగాధర శర్మకు.

ఇంతలో 'కౌన్ హై?' అన్న కఠిన స్వరం వినబడింది గంగాధర శర్మకు.

●●●

(కొనసాగింపు వచ్చేసంచికలో)

Click here to share your comments on this serial